

DEFINITIEF AFREKENEN MET VREES VOOR JAPANESE TOESTANDEN

Dalende prijzen, kwakkelende groei en kopschuwe beleggers. Dat is de balans van twee decennia economische malaise in Japan. Tegelijkertijd is het een schrikbeeld voor de toekomst van Europa. Toch gaat de vergelijking voor een belangrijk deel mank.

De consumentenprijzen in de VS en Europa zitten, na een kortstondige dip in 2009, sterk in de lift. Ook nu de westerse economieën een paar tandjes lager draaien, zijn consumenten in de winkels meer kwijt aan levensonderhoud. Stijgende prijzen dus.

Daarmee lijkt de grote vrees van veel economen wat afgenomen. Het gaat om de angst voor deflatie, een situatie waarin prijzen dalen en consumenten de hand op de knip houden in afwachting van nog goedkopere tijden.

De gevolgen voor de economie zijn

desastreus, zo bewijst in ieder geval Japan dat al twintig jaar in een zompig moeras verkeert. De economie groeit nauwelijks, verwachtingen worden regelmatig neerwaarts bijgesteld, banken hebben veel weg van zombies en beurzen blijven achter.

De oorzaken van die ellende klinken bekend. Japan kende een ongebreidelde speculatiegolf in de jaren tachtig die de prijzen van aandelen en vastgoed in sneltreinvaart opdreef. Door goedkoop geld en een flinke dosis hebzucht waren beleggers bereid op de top wel 70 keer de winst te betalen voor aandelen en was de grond rond het

RENTEVERHOOGINGEN DOOR DE JAPANESE CENTRALE BANK DEDEN DE ZEEPBELLEN UITEINDELIJK KNAPPEN. DE PIJNLIJKE REALITEIT KEERDE TERUG.

keizerlijk paleis in Tokyo duurder dan al het vastgoed in de Amerikaanse staat Californië.

In 1989 waren de aandelenkoersen en later de vastgoedprijzen zo ver opgeblazen dat er geen redelijke basis meer voor was. Renteverhogingen door de Japanse centrale bank deden de zeepbellen uiteindelijk knappen. De pijnlijke realiteit keerde terug.

Een kredietcrisis volgde in de jaren negentig. Schulden afbouwen was het devies voor de opgeblazen financiële sector. De Japanse overheid greep regelmatig in om de neergang te temperen en de banken overeind te houden. De